

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 04 » 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ

III курс

для студентів

спеціальності

024 Хореографія

освітньої програми

Хореографія

освітньо-кваліфікаційного рівня

молодший спеціаліст

Київ - 2021 рік

Розробник: Рой Яна Вікторівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Рой Яна Вікторівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від « 28 » серпня 2021 року № 1

Голова циклової комісії Тетяна РОМАНОВА

Робочу програму перевірено

« 04 » вересня 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	9/270	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:		
	1	1
Обсяг кредитів	4,5	4,5
Обсяг годин, в тому числі:	135	135
Аудиторні	64	64
Модульний контроль	8	8
Семестровий контроль	-	+
Самостійна робота	63	63
Форма контролю		екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є надання студентам практичних та методичних знань з викладання класичного танцю, які є основою навчальної дисципліни і служать теоретичним і практичним підґрунтям для інших дисциплін спеціальної спрямованості.

Завданням курсу є:

- освоєння теоретичних та практичних основ методики виконання рухів класичного танцю;
- оволодіння технікою виконання рухів й танцювальних комбінацій екзерсису класичного танцю;
- розвиток навичок композиційних побудов;
- формування професійних умінь і навичок: орієнтація в сценічному просторі, координація, свобода тіла, почуття ритму, вміння танцювати в ансамблі;
- розвиток артистичності, музикальності, пластичної виразності, виконавської майстерності майбутніх артистів танцювального ансамблю;
- виховання почуття стилю, академічної манери виконання.

У результаті вивчення курсу у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Загальні:

- здатність до аналізу та синтезу;
- здатність до організації і планування;
- засвоєння основ базових знань з професії;
- навички управління інформацією;
- позитивне ставлення до несхожості та інших культур;
- етичні зобов'язання;
- здатність працювати в міждисциплінарній команді;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- бажання досягти успіху.

Фахові:

- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння мотивацією до здійснення професійної діяльності;
- здатність нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;
- демонструвати предметну та сучасну базу знань;
- здатність реалізовувати навчальні програми базових курсів у різних освітніх установах;

- готовність застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу освітнього закладу;
- здатність розробляти і реалізовувати культурно-просвітницькі програми для різних категорій населення, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність професійно взаємодіяти з учасниками культурно-просвітницької діяльності;
- володіння методами навчання і виховання засобами хореографічного мистецтва;
- володіння теоретичними основами хореографічного мистецтва, професійною термінологією;
- володіння методами, прийомами і практичними навичками роботи у царині хореографічного мистецтва;
- застосування професійно-профільованих знань у хореографічній діяльності (за видами);
- здатність до творчості.
- здатність раціонально організувати навчальний час в залежності від умов та вимог навчально-виховного процесу;
- здатність аналізувати навчальну літературу, володіння навичками опрацювання змісту навчального матеріалу, вміння робити висновки та узагальнення на основі опрацювання літературних джерел, вміння користуватися періодичними виданнями, здійснення пошуку необхідної педагогічної літератури.
- здатність опрацьовувати додаткову літературу як з питань навчального процесу, так і самоосвіти.

Предметні:

- здатність розуміти історичний процес становлення і розвитку системи навчання класичному танцю;
- здатність аналізувати науково-теоретичну спадщину майстрів і сучасний стан вітчизняної балетної педагогіки;
- здатність оперувати понятійним апаратом класичного танцю;
- здатність розуміти теоретичні основи методики виконання рухів класичного танцю;
- здатність вирізняти особливості та відмінності стилів чоловічого і жіночого виконавства;
- здатність володіти методикою розбору танцювальних комбінацій (від простих навчальних до розгорнутих танцювальних), користуючись навчально-методичними посібниками;
- готовність демонструвати основні прийоми просторового рішення танцювальних композицій;
- здатність володіти методикою запису прикладів власних навчальних комбінацій та розбору хореографічного тексту по відео-запису;

- здатність володіти принципами музичного оформлення уроку класичного танцю.
- застосовувати отримані знання в самостійної педагогічної діяльності;
- здійснювати добір музичного матеріалу для здійснення навчального процесу;
- здатність використовувати навчальну, навчально-методичну та іншу літературу в професійній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення дисципліни «Класичний танець» спрямоване на досягнення студентом наступних результатів :

- здатність демонструвати базові знаннями про основи теорії та методики виконання класичного танцю. Рівень цих знань має бути достатнім для формування загальної культури й соціалізації особистості й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- здатність використовувати знання з дисципліни для здійснення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом;
- здатність мати широкі творчі уявлення та володіти різнобічними прийомами виконавства для втілення хореографічного образу;
- володіти термінологією класичного танцю, його понятійно-категоріальним апаратом;
- на основі практичних навичок володіти технікою виконання рухів та методикою викладання класичного танцю;
- відтворювати запропонований педагогом-хореографом текст, забезпечуючи професійний рівень виконання, емоційну, акторську та пластичну виразність;
- здатність відтворювати усі можливі музично-метричні розкладки рухів класичного танцю.

Програма побудована згідно вимогам кредитно-модульної системи. Навчання з дисципліни «Класичний танець» відбувається у формі лекційних, практичних занять, виконання модульних контролів.

Підсумками вивченого курсу є такі форми контролю: екзамен у формі показового практичного заняття (демонстрації екзерсису класичного танцю) та його теоретичної частини – відповіді на питання білетів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни «Класичний танець»

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					
		Всього	Лекції	Практичні	Модульний контроль	Самостійна робота	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.							
Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори							
1.	Становлення методики викладання класичного танцю. Завдання педагога.	5	6	4		2	
2.	Методика вивчення екзерсису біля опори третього рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.		82		40	4	38
3.	Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.		47		20	4	23
Разом за змістовим модулем I:			135	4	60	8	63
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.							
Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю на середині зали							
4.	Методика вивчення екзерсису класичного танцю на середині зали.		6	4		2	
5.	Методика вивчення екзерсису на середині зали третього рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	6	64		30	2	32
6.	Методика вивчення стрибків - allegro на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.		46		20	2	24
7.	Методика вивчення екзерсису на пальцях на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.		19		10	4	5
Разом за змістовим модулем II:			135	4	60	8	63
ВСЬОГО:			270	8	120	16	126
Форма контролю - екзамен							

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори.

**Тема 1. Становлення методики викладання класичного танцю.
Завдання педагога.**

1. Лекційний модуль (4 год.)

Розвиток методики викладання класичного танцю. Поєднання теорії і практики. Створення підручника з методики викладання класичного танцю «Основи класичного танцю», його структура і принципи викладення матеріалу. Л. Д. Блок (1881-1939) та її внесок в створення підручника, узагальнюючі висновки та аналіз особливостей методу Ваганової.

Базові позиції методики викладання класичного танцю, створені Вагановою: порівняльний аналіз двох систем викладання танцю французької та італійської шкіл; досвід накопичений, осмислений й систематизований.

Базові аспекти педагогічного методу А. Я. Ваганової: виховання свідомості і виразності рухів танцівника; розвиток координації та органічного взаємозв'язку рухів окремих частин тіла; «залізна» вісь при постановці корпусу у взаємозв'язку з активною роллю рук в танці. Сформовані педагогічні завдання: навчити «танцювати всім тілом», домогтися гармонійності рухів, розширити діапазон виразності.

Відмінні риси педагогічного методу: надзвичайна насиченість уроків, складність і стрімкість темпів екзерсису, різноманітність хореографічних комбінацій, об'ємне allegro. Основні педагогічні принципи при навчанні класичного танцю: «від простого до складного», «від схематичної форми pas до виразного танцю». «Послідовність», як основа уроку класичного танцю. Принцип повтору як домінуючий фактор якості засвоєння навчального матеріалу. Наступники педагогічної системи А. Я. Ваганової - Н. П. Базарова, В. С. Костровицька, В. Мей, О. Писарєв, М. Тарасов, А. Мессерер, Г. О. Березова тощо.

Основні поняття: «залізна» вісь, «схематична форма pas», «виразний танець».

Рекомендовані джерела: основна [1,2,3,5,6], додаткова [2,3, 5].

Тема 2. Методика вивчення екзерсису біля опори третього рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.

1. Практичний модуль (40 год.)

Практичні заняття (№1-20):

Завершується робота над постановкою корпусу, ніг, рук та голови. Засвоюють півповороти та повороти біля опори та на середині зали на півпальцях та пальцях; адажіо будують на більш складних комбінаціях

(трьох-чотирьох рухах, що вивчали у попередні роки). Починають вивчати заноски, піруети. Особливу увагу приділяють виразності поз, координації рухів та силі ніг.

Екзерсис біля опори

1. Grand-plié с port de bras (працюють тільки руки без корпусу).
2. Battement tendu double.
3. Demi-rond de jambe на 45° en dehors та en dedans на півпальцях, на demi-plié.
4. Battement fondu :
 - double на всій ступні, на кінець року – на півпальцях;
 - з plié – relevé на 45° на всій ступні, на кінець року – на півпальцях;
 - з plié – relevé на 90° на всій ступні: en face, на кінець року – на півпальцях.
5. Battement soutenu на 90° в усіх напрямках en face та в позах, на кінець року – на півпальцях.
6. Battement frappé:
 - в усіх позах носком у підлогу, на 25°, на всій ступні, на півпальцях, закінчуючи на demi-plié;
 - з relevé на півпальцях.
7. Battement double frappé:
 - в усіх позах носком у підлогу, на 25°, на всій ступні, на півпальцях;
 - з relevé на півпальцях, закінчуючи на demi-plié.
8. Petits battements sur le cou-de-pied; з plié – relevé на всій ступні та на півпальцях.
9. Pas tombe на місці, та з півпооротом, нога в положенні sur le cou-de-pied.
10. Rond de jambe en l'air en dehors та en dedans, закінчуючи на demi-plié.
11. Battements relevés lents на 90° та battements developpés в усіх напрямках en face, в позах з підніманням на півпальці та на demi-plié.
12. Relevés на півпальці. Працююча нога піднята в будь-якому напрямку на 90°.
13. Demi rond de jambe developpés en dehors та en dedans.
14. Grand battements jetés passé par terre із закінченням на носок, вперед – назад.
15. Port de bras:

- 3-е port de bras назад з розтяжкою без переходу з опорної ноги та з переходом ;
 - 5-е port de bras в V позицію, носок витягнутий вперед – назад.
16. Повороти на обох ногах в V позиції зі зміною ніг, починаючи на витягнутих ногах, та з demi-plié.
17. Soutenu en tournant en dehors та en dedans на 180° і 360°, починаючи носком у підлогу та на 45°.
18. Півповороти на одній нозі en dehors та en dedans зі зміною ніг.
19. Tour (pirouette) з V позиції en dehors та en dedans.
20. Поворот fouette (поворот корпусу, нога залишається на місці) en dehors та en dedans на 90° та 180° носком у підлогу, на витягнутій нозі та на demi-plié.

Форма модульного контролю № 1: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису біля опори.

Форма модульного контролю № 2: усне опитування.

Тема 3. Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.

1. Практичний модуль (20 год.)

(Практична складова, для студентів з патологією, що є протипоказанням до виконання екзерсису на пальцях, виконується на високих півпальцях).

Практичні заняття (№1-10):

Продовження вивчення пальцевої техніки. Перенос рухів, вивчених раніше біля опори, на середину залу. Виконання рухів en face та epaulement. Підйом на пальці здійснюється на сильну долю.

Екзерсис на пальцях

1. Pas échappé en tournant в II позиції на 90° (на 1/4 повороту).
2. Pas de bourrée dessus-dessous.
3. Pas glissade en tournant на 180°.
4. Sissonne simple en tournant на 90°, 180°.
5. Pas ballonnée вперед на effacée і убік на місці (2-4 рази).
6. Pas jeté в позах (без просування).
7. Pas польки в усіх напрямках.
8. Préparation до pirouette (нога на sur le cou-de-pied) з V позиції.
9. Tour (pirouette) en dehors з V позиції.
10. Tour (pirouette) en dedans з V позиції

Форма модульного контролю № 3: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису на пальцях.

Форма модульного контролю № 4: виконання тестових завдань.

Рекомендовані джерела: основна [1,2,3,5,6], додаткова [2,3].

Змістовий модуль II. Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Тема 4. Методика вивчення екзерсису класичного танцю на середині зали.

1. Лекційний модуль (4 год.)

Розвиток стійкості. Введення півпальців до деяких рухів на середині залу. Прискорення темпу виконання рухів (деякі рухи виконуються восьмими долями). Початок освоєння рухів en tournant. Продовження вивчення pirouette. Початок вивчення заносок. Подальший розвиток координації рухів в усіх розділах уроку. Визначення понять балон та елевація. Практичний поділ стрибків за формами: малі, середні, великі.

Вироблення сили, витривалості, вольовий стійкості виконавців. Збільшення кількості навчальних прикладів комбінацій стрибків (не менше трьох прикладів на кожну форму, з обов'язковим опрацюванням з іншого ноги, і виконанням в зворотному напрямку).

Технічні та стилістичні особливості партерних (сланких) стрибків і повітряних - спрямованих вгору.

Поняття сполучних рухів, як якісного підходу до стрибка. Техніка зв'язку досліджуваних стрибків (виконання в один темп завершального demi-plié й подальшого поштовху для іншого стрибка, використання сили інерції власного тіла, як додаткового «трампліна» для зльоту різної висоти та різного темпу і ритму.

Основні поняття: en tournant, pirouette, «заноски», балон, елевація, «трамплін».

Рекомендовані джерела: основна [2,4, 5, 6], додаткова [2].

Тема 5. Методика вивчення екзерсису на середині зали третього рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів .

2. Практичний модуль (30 год.)

Практичні заняття (№1-15):

Екзерсис на середині зали

1. Grand-plié з port de bras (працюють тільки руки без корпусу).
2. Battement tendu en tournant en dehors та en dedans на 45°.

3. Battement tendu jeté balançoire en face та в позах.
4. Demi rond de jambe на 45° en dehors та en dedans на півпальцях та на demi-plié.
5. Rond de jambe на 45° en dehors et en dedans на всій ступні.
6. Battement fondu:
 - на півпальцях en face та в позах;
 - doubles на всій ступні en face, на кінець року – на півпальцях.
7. Battement soutenu на 90° en face і в позах на всій ступні.
8. Battemens frappé:
 - на півпальцях;
 - із закінченням на demi-plié;
 - з relevé на півпальці.Battemens doubles frappé:
 - на півпальцях;
 - із закінченням на demi-plié;
9. Petit battement sur le cou-de-pied на півпальцях.
10. Pas couré на півпальцях.
11. Pas tombé:
 - на місці, інша нога в положенні sur le cou-de-pied;
 - з просуванням і закінченням sur le cou-de-pied, носком у підлогу, на 45° .
12. Rond de jambe en l'air en dehors та en dedans на півпальцях.
13. Battement relevé lent та Battement développé en face, в позах з підніманням на півпальці, крім écartée та 4-го арабеску.
14. Demi rond de jambe développé та Grand rond de jambe développé en dehors та en dedans, en face, переходячи з однієї пози в іншу на всю ступню.
15. Temps lié на 90° , переходячи на всю ступню.
16. Port de bras:
 - 3-є port de bras – нога витягнута на носок вперед – назад на demi-plié;
 - 5-є port de bras – нога витягнута на носок вперед – назад;
 - 3-є port de bras – з розтяжкою назад без переходу з опорної ноги.
17. Pas de bourrée dessus-dessous en face. Pas couru.
18. Glissade en tournant en dehors та en dedans на 180° .

Форма модульного контролю № 5: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису на середині зали третього рівня складності.

**Тема 6. Методика вивчення стрибків - allegro на середині зали.
Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.**

1. Практичний модуль (20 год.)

Практичні заняття (№1-10):

Allegro

1. Temps sauté в V-й позиції з просуванням вперед – убік – назад.
2. Petits changement de pieds з просуванням вперед – убік – назад, en tournant на 45° і 90°.
3. Pas échappé в II та IV позиціях, en tournant на 90° і 180°.
4. Pas assemblé з просуванням en face і в позах.
5. Petits pas jeté з просуванням в усіх напрямках, en face та в маленьких позах. Нога в положенні sur le cou-de-pied та на 45°.
6. Pas de chat (ноги зігнуті назад); Temps levé (нога в положенні sur le cou-de-pied).
7. Sissonne ouverte на 45° в усіх напрямках та в маленьких позах.
8. Pas ballonné вперед – убік – назад en face та в позах, на місці та з просуванням.
9. Pas emboîte назад sur le cou-de-pied на 45° на місці та з просуванням вперед.
10. Pas échappé battu.

Форма модульного контролю № 6: практичний показ вивчених рухів стрибків - allegro на середині зали.

**Тема 7. Методика вивчення екзерсису на пальцях на середині зали.
Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.**

1. Практичний модуль (10 год.)

Практичні заняття (№1-5):

Екзерсис на пальцях

1. Pas échappé en tournant на II позиції на 90°.
2. Glissade en tournant на 180°.
3. Sissonne simple en tournant на 90° та на 180°.
4. Pas jeté в позах (без просування).
5. Pas польки в усіх напрямках.

Форма модульного контролю № 7: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису на пальцях на середині зали.

Форма модульного контролю № 8: виконання тестових завдань.

Рекомендовані джерела: основна [2,4, 5, 6], додаткова [2].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	1	2	2	2	2
2.	Відвідування практичних занять	1	30	30	30	30
3.	Робота на практичних заняттях	10	30	300	30	300
4.	Виконання модульної роботи	25	4	100	4	100
5.	Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20
		Разом:	-	447	-	452
Максимальна кількість балів: $447+452 = 899$						
Коефіцієнт: $899/100=8,99$						

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I . Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори		
Тема 1. Становлення методики викладання класичного танцю. Завдання педагога.	1. Опрацювати книгу А.Я. Ваганової «Основи класичного танцю». 2. Занотувати у зошит базові аспекти педагогічного методу, базові позиції методики викладання та відмінні риси педагогічної системи Ваганової.	5
Тема 2. Методика вивчення екзерсису біля опори третього рівня складності. Відпрацювання техніки виконання рухів.	1. Опрацювати рекомендовані джерела. 2. Занотувати у зошит музично-ритмічні розкладки всіх комбінацій екзерсису біля опори. 3. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Тема 3. Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1. Опрацювати рекомендовані джерела . 2. Занотувати у зошит музично-ритмічні розкладки всіх вивчених комбінацій екзерсису на пальцях біля опори. 3. Відпрацювати техніку виконання рухів на пальцях.	5
Разом за змістовим модулем I:		15
Змістовий модуль II. Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю на середині зали		
Тема 4. Методика вивчення екзерсису класичного танцю на середині зали.	1. Опрацювати рекомендовані джерела. 2. Виписати визначення основних понять і термінів. 3. Занотувати у зошит основні правила виконання екзерсису на середині зали. 4. Створити схему екзерсису на середині зали з переліком вправ у визначеному порядку й можливим поєднанням однієї вправи з іншою.	5
Тема 5. Методика	1. Опрацювати рекомендовані джерела.	5

вивчення екзерсису на середині зали третього рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	2. Занотувати у зошит музично-ритмічні розкладки всіх комбінацій екзерсису біля опори. 3. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	
Тема 6. Методика вивчення стрибків - allegro на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1. Опрацювати рекомендовані джерела. 2. Занотувати у зошит музично-ритмічні розкладки всіх комбінацій стрибків - allegro на середині зали. 3. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів .	5
Тема 7. Методика вивчення екзерсису на пальцях на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1.Опрацювати рекомендовані джерела . 2. Занотувати у зошит музично-ритмічні розкладки всіх вивчених комбінацій екзерсису на пальцях на середині зали. 3. Відпрацювати техніку виконання рухів на пальцях.	5
	Разом за змістовим модулем II:	20
Разом: 126 год.		Всього: 35

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі:

- практичного показу (демонстрації) рухів класичного екзерсису в комбінаційній побудові;
- усне опитування;
- тестування.

Тести містять 25 різних за формою завдань. За кожен правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бал.

Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
20 – 25	Завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
16 – 19	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
10 – 15	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
1 - 9	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: комбінована (практична та усна)

Екзамен складається з 2 частин:

I. Практична частина – демонстрація техніки виконання рухів з екзерсису біля опори, екзерсису на середині зали та allegro;

II. Теоретична (усна) частина – усна відповідь на питання з теорії та методики вивчення рухів класичного танцю третього рівня складності протягом відведеного часом.

Максимальна кількість балів: 40 балів

Практичне завдання оцінюється максимум у 20 балів;

Теоретичне (усне) питання оцінюється максимум у 20 балів.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання практичного завдання:

- Вміння на основі практичних навичок володіти технікою виконання рухів класичного екзерсису – до 10 балів включно;
- Дотримання «чистоти стилю» класичного танцю, виразності, гармонійності, органічного взаємозв'язку рухів окремих частин тіла – до 10 балів включно.

Критерії оцінювання теоретичного питання:

- Повнота і вичерпність відповіді з теоретичних основ методики виконання рухів класичного екзерсису – до 15 балів включно;
- Володіння професійною термінологією і понятійним апаратом класичного танцю – до 5 балів включно.

Орієнтовний перелік питань до практичної частини екзамену:

1. Продемонструвати техніку виконання Plies з I, II, IV, V позицій біля опори.
2. Продемонструвати техніку виконання Plies з I, II, V позицій на середині зали.
3. Продемонструвати техніку виконання Battements tendus з V позиції біля опори.
4. Продемонструвати техніку виконання Battements tendus у поєднанні з battements jetes на середині зали.
5. Продемонструвати техніку виконання Battements jetes з V позиції біля опори.
6. Продемонструвати техніку виконання Rond de jambe par terre en dehors та en dedans біля опори.
7. Продемонструвати виконання комбінації Rond de jambe par terre en dehors та en dedans на середині зали.
8. Продемонструвати техніку виконання Battements fondus на 45° у поєднанні з battements soutenus на 45° біля опори.
9. Продемонструвати техніку виконання Battements fondus на 45° на середині зали.
10. Продемонструвати техніку виконання Battements frappés 45° на півпальцях в поєднанні з Battements doubles frappés 45° на всій ступні та Petits battements sur le cou-de-pied біля опори.
11. Продемонструвати техніку виконання Battements frappés 45° в поєднанні з Battements doubles frappés 45° та Petits battements sur le cou-de-pied на середині зали.
12. Продемонструвати техніку виконання Rond de jambe en l'air en dehors та en dedans на 45° біля опори.
13. Продемонструвати техніку виконання Rond de jambe en l'air en dehors та en dedans на 90° на середині зали.
14. Продемонструвати техніку виконання Battements developpes в усіх напрямках в поєднанні з Grand rond de jambe jete на 90° en dehors та en dedans біля опори.
15. Продемонструвати техніку виконання Temps lié на 90° , переходячи на всю ступню вперед та назад на середині зали.
16. Продемонструвати техніку виконання Grand battements jetes passé par terre із закінченням на носок, вперед – назад в поєднанні з Grand battements jetes з V позиції на півпальцях біля опори.
17. Продемонструвати техніку виконання Grand battements jetes у всіх напрямках та великих позах на середині зали.
18. Продемонструвати техніку виконання великого Adagio на середині зали.
19. Продемонструвати техніку виконання стрибків Temps levé sauté в I, II, IV, V позиції.

20. Продемонструвати техніку виконання стрибків Pas échappé в II позицію, із закінченням на одну ногу.
21. Продемонструвати техніку виконання стрибків Pas assemblés вбік з просуванням, в поєднанні з Pas chasses.
22. Продемонструвати техніку виконання стрибків Petits pas jeté вбік, нога в положенні sur le cou-de-pied, в поєднанні з Pas ballonnés вбік.
23. Продемонструвати техніку виконання стрибків Grand échappés, в поєднанні з Sissonnes ouvertes на 45° вбік.
24. Продемонструвати техніку виконання стрибків Sissonnes fermées в просуванні убік, зі зміною ніг.
25. Продемонструвати техніку виконання стрибків Echappés battu.

Орієнтовний перелік питань до теоретичної (усної) частини екзамену:

1. Визначити правила постановки ніг в класичному танці з I, II, IV, V позицій на повній ступні та на півпальцях. Схарактеризувати основні помилки та розкрити особливості їх вивчення в рухах demi-plié, grand plié.
2. Історичні етапи формування вітчизняної школи постановки рук в класичному танці. Позиції рук. Формування кисті (кистей) рук, положення allongée, arrondie. Руки як засіб виконавської виразності та як технічний елемент виконавського мистецтва.
3. Розкрити особливості «постави» в класичному танці, її фізіологічні та естетичні функції. Визначити поняття «апломб», «вертикальна вісь», положення корпусу «над ногами». Вплив положення хребта на правильність виконання рухів класичного екзерсису.
4. Визначити схему просторової танцювальної зали (нумерація точок зали; положення en face, epaulement croisée et effacée; лінії просування - прямі, діагональні, округлені).
5. Визначити поняття en face та epaulement. Види поз: croisée, effacée, écartée вперед та назад; форми поз: маленькі, середні, великі; їх розташування на середині зали та біля опори: в підлогу, на 45° та 90°.
6. Педагогічний досвід А.Я. Ваганової для розвитку системи класичного танцю.
7. Розкрити особливості виконання III-ї форми Port de bras на середині зали.
8. Схарактеризувати поняття en dehors (назовні) та en dedans (всередину). Складові елементи rond de jambe par terre en dehors et en dedans, правила виконання. Préparation для rond de jambe par terre en dehors et en dedans.
9. Визначити положення ноги sur le cou-de-pied попереду (основне, умовне) та позаду. Перелічити та назвати основою яких рухів класичного танцю являється положення ноги sur le cou-de-pied.
10. Розкрити особливості виконання стрибків Petits changement de pieds з просуванням вперед – убік – назад, en tournant на 45° і 90°.

11. Визначити правила виконання стрибків *Pas emboîte* вперед та назад на 45° на місці та з просуванням вперед на середині зали.
12. Розкрити особливості виконання стрибків *Grand changement de pieds* з просуванням вперед – убік – назад *en tournant* на 90° і 180° на середині зали.
13. Визначити правила виконання IV-ї форми *Port de bras* посеред залу.
14. Розкрити особливості виконання стрибків *Pas de chat* (ноги зігнуті вперед та назад) на середині зали.
15. Визначити особливості виконання V-ї форми *Port de bras* на середині зали.
16. Розкрити правила виконання стрибків *Echappés battu* на середині зали.
17. Визначити послідовність вивчення різних форм *port de bras* біля опори. Перегини корпусу убік та назад. III-е *port de bras* назад, з розтяжкою без переходу з опорної ноги та з переходом; поєднання *port de bras* з рухами класичного екзерсису.
18. Розкрити особливості побудови уроку класичного танцю та його структурних компонентів. Аналіз та послідовність виконання вправ екзерсису біля опори.
19. Визначити особливості послідовності виконання вправ екзерсису посеред залу. Значення *Temps lié* в екзерсисі на середині зали.
20. Схарактеризувати «*allegro*» як частину уроку класичного танцю. Класифікація стрибків: форми (малі, середні, великі), групи (з двох ніг на дві; з двох ніг на одну; з одної ноги на іншу; на одній нозі). Технологія й послідовність вивчення стрибків.
21. Визначити поняття «балон» та «елевація». Вироблення сили, витривалості, вольової стійкості виконавців, використання сили інерції власного тіла, як додаткового «трампліну» для зльоту на різну висоту, у різному темпі й ритмі.
22. Розкрити особливості розділу уроку – екзерсис на пальцях. Визначити правила постановки стопи на пальцях. Варіанти переходу зі всієї стопи на пальці. Основні найпростіші рухи біля опори.
23. Визначити роль партерного екзерсису на заняттях класичного танцю. Запобігання раннього травматизму під час роботи у хореографічному класі.
24. Визначити поняття «виворотність» та її анатомічні передумови. Розкрити особливості активної, пасивної, загальної виворотності; прийоми розвитку і збереження виворотності.
25. Схарактеризувати основи професійної етики поведінки під час навчальних занять класичним танцем. Координація дій виконавців, виховання понять: «єдиний клас», «єдиний темп». Культура поведінки та зовнішній вигляд під час уроку.

6.5. Шкала відповідності оцінок й критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1 балів -34	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 270 год., I сем.: лекції – 4 год., практичні заняття – 60 год., самостійна робота – 63 год., модульний контроль – 8 год., II сем.: лекції – 4 год., практичні заняття – 60 год., самостійна робота – 63 год., модульний контроль – 8 год.

Семестр	I семестр		
Модуль	Змістовий модуль I.		
Назва модулю	Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори		
	1	2	3
Теми лекційних занять	Становлення методики викладання класичного танцю. Завдання педагога.		
Теми практичних занять		Методика вивчення екзерсису біля опори третього рівня складності. Відпрацювання техніки виконання рухів.	Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.
Самостійна робота	п. 6.2.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1, 2, 3, 4		

Семестр	II семестр			
Модуль	Змістовий модуль II.			
Назва модулю	Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю на середині зали			
	4	5	6	7
Теми лекційних занять	Методика вивчення екзерсису класичного танцю на середині зали.			
Теми практичних занять		Методика вивчення екзерсису на середині зали третього рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	Методика вивчення стрибків - allegro на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	Методика вивчення екзерсису на пальцях на середині зали. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.
Самостійна робота	п. 6.2.			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 5, 6, 7, 8.			
ПК	Екзамен			

8. Рекомендована література

Основна (базова) література:

1. Березова Г. Класичний танець в дитячих хореографічних колективах. – К.: Музична Україна, 2017.
2. Базарова, Н. П. Азбука класичного танцю / Н. П. Базарова, В. П. Мей. – 6-е вид. – СПб. : Лань : Планета музики, 2019. – 240 с.
3. Васірук С.О. Класичний танець: навч.-метод. посібник, Івано-Франківськ, 2019.
4. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – Запоріжжя: ЗНУ, 2018.- 239с.
5. Ваганова А. Я. Основи класичного танцю / Ваганова А.Я. – СПб. : Лань, 2000. – Вид. № 6. – 192с.
6. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю: Підручник. – К. Альтпрес, 2015.

Додаткова:

1. Васильєва Т. І. «Балетна постава» / Методичний посібник для викладачів ВНЗ. М., 2016.
2. Костровицька В., Писарєв О. Школа класичного танцю. – Л., «Мистецтво», 2010.
3. Мессерер, А. М. Уроки класичного танцю / А. М. Мессерер . – СПб. : Лань, 2016. – 400 с.
4. Лігус О.М. Музика в хореографії : навч.посіб. /О.М. Лігус. – К. : Київ.ун-т ім. Б.Грінченка, 2021. – 144с.
5. Тригуб І. В., Тригуб С. В. Теорія та методика викладання класичного танцю: комплексна програма за спеціальністю «Учитель хореографії» .- Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2003.-32с.